

Cyngor Bro Morgannwg

**Canllawiau ar gyfer Asesu Addasrwydd Ymgeiswyr a
Thrwyddedeion yn y Maes Hacni a Llogi Preifat**

3 Medi 2019

1. Cyflwyniad

- 1.1 Diben y polisi hwn yw rhoi canllawiau ar y meini prawf y mae'r cyngor yn eu hystyried wrth benderfynu p'un a yw ymgeisydd neu ddeiliad trwydded presennol yn unigolyn addas a phriodol i ddal trwydded yrrwr cerbyd hacni/llogi preifat.
- 1.2 Diben trwyddedu cerbydau hacni a llogi preifat yw diogelu a sicrhau diogelwch y cyhoedd wrth deithio; mae llawer o achosion pan gaiff cais ei wrthod neu pan gaiff trwydded ei diddymu neu ei hatal oherwydd bod person yn methu'r prawf addas a phriodol. Mae cyfraith achosion yn ei gwneud yn amlwg na ddylid ystyried effaith colli (neu beidio â chael) trwydded gyrrwr ar yr ymgeisydd a'i deulu.
- 1.3 Mae'r Awdurdod Trwyddedu'n gwneud penderfyniadau yn ôl yr hyn sy'n debygol yn hytrach na'r hyn sydd y tu hwnt i bob amheuaeth resymol.
- 1.4 Cydnabyddir nad yw'r canllawiau hyn yn ddeddfwriaeth, fodd bynnag, dyma bwynt cychwyn wrth asesu addasrwydd. O ganlyniad, cydymffurfir â'r rhain yn ddiysgog heblaw am amgylchiadau eithriadol neu resymau y gellir eu cyfiawnhau a dylid cofnodi'r rhain.
- 1.5 Pan fydd gan swyddogion trwyddedu bwerau dirprwyedig i roi trwyddedau, byddant yn defnyddio'r canllawiau hyn wrth wneud y penderfyniad i roi trwydded. Ym mhob achos arall, caiff ceisiadau am drwyddedau eu cyfeirio at y Pwyllgor Trwyddedu (neu gorff penderfynu perthnasol arall).

2. Pwerau

- 2.1 Nodir y pwerau i roi trwyddedau gyrrwr/gweithredwyr yn adrannau 51, 55 a 59 Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976 (y Ddeddf).
- 2.2 Nodir y pwerau i atal, diddymu neu wrthod adnewyddu trwydded gyrrwr yn Adran 61 y Ddeddf, lle mae'r ymgeisydd/deiliad y drwydded wedi ei gael yn euog o dramgwydd a oedd yn ymwneud ag anonestrwydd, anweddu, trais; methu cydymffurfio â darpariaethau Deddf Cyfrifoldebau Heddluoedd Trefol 1847; methu cydymffurfio â darpariaethau Rhan II Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976; neu unrhyw achos rhesymol arall.
- 2.3 Mae Adran 61 (2B) yn caniatáu i'r Awdurdod Trwyddedu, os yw'n ymddangos bod hyn er budd diogelwch y cyhoedd, atal neu diddymu trwydded gyrrwr ar unwaith. Caiff Hysbysiad o Benderfyniad sy'n esbonio pam y gwnaed y penderfyniad hwn ei gyflwyno i'r gyrrwr a daw i rym pan gaiff yr hysbysiad i'r gyrrwr ei dderbyn. Gall y gyrrwr apelio yn erbyn y penderfyniad hwn ond ni all yrru yn ystod cyfnod yr apêl.
- 2.4 Mae Adran 62 y Ddeddf yn caniatáu i'r Awdurdod Trwyddedu atal, diddymu neu wrthod adnewyddu trwydded gweithredwr os yw'r ymgeisydd/deiliad y drwydded wedi'i farnu'n euog o dramgwydd o dan ddarpariaethau Rhan II y Ddeddf neu fethu cydymffurfio â nhw, os yw'r Cyngor yn ystyried bod ymddygiad y gweithredwr yn ei wneud yn anaddas, neu oherwydd unrhyw newid sylweddol ers rhoi'r drwydded yn

unrhyw amgylchiadau'r gweithredwr a oedd yn sail i roi'r drwydded, neu unrhyw achos arall.

- 2.5 Mae Gorchymyn Deddf Adsefydlu Troseddwy'r 1974 (Eithriadau) (Diwygiad) 2002 yn caniatáu i'r Awdurdod Trwyddedu ystyried pob euogfarn a gofnodwyd yn erbyn ymgeisydd neu ddeiliad cerbyd llogi preifat neu gerbyd hacni, p'un a yw honno wedi dar fod ai peidio. Felly bydd yr Awdurdod Trwyddedu'n ystyried pob euogfarn berthnasol, yn benodol pan fo hanes hir o droseddau neu batrwm diweddar o ad-droseddau.

3. Apeliadau

- 3.1 Mae gan unrhyw ymgeisydd y gwrthodwyd rhoi trwydded gyrrwr/gweithredwr iddo, neu yrrwr/weithredwr y mae ei drwydded wedi'i hatal neu ei diddymu, yr hawl i apelio i'r Llys Ynadon o fewn 21 diwrnod i dderbyn yr hysbysiad.

4. Ystyriaethau

- 4.1 Ni chaiff unrhyw droseddau a wnaed pan nad oedd y gyrrwr yn gyrru tacsï neu pan nad oedd teithwyr yn y cerbyd eu trin yn llai difrifol mewn unrhyw ffordd. Mae goryrru'n beryglus, ni waeth y sefyllfa; mae yfed a gyrru'n beryglus, ni waeth y sefyllfa; mae teiars moel yn beryglus, ni waeth y sefyllfa. Mae'r holl ymddygiadau hyn yn rhoi'r cyhoedd mewn perygl. Mae trais bob amser yn ddifrifol. Nid yw'r ddadl mai anghydfod domestig ydoedd, neu i ffwrdd o'r tacsï, yn berthnasol. Bydd person sydd â thuedd dreisgar yn dueddol o fod yn dreisgar ymhob sefyllfa.

Mae troseddau rhyw bob amser yn ddifrifol. Mae person sydd wedi cam-fanteisio ar ei sefyllfa (pa bynnag oedd y sefyllfa honno) i ymosod ar berson arall yn rhywiol wedi dangos safon o ymddygiad gwbl amhriodol.

- 4.2 Gall ymgeiswyr hawlio eu bod wedi ceisio cyflogaeth mewn meysydd eraill ac wedi cael eu gwrthod oherwydd eu gorffennol, yn benodol os yw hynny'n cynnwys euogfarnau. Felly, maent yn ceisio bod yn yrrwr trwyddedig fel eu dewis olaf o alwedigaeth. Mae hyn yn annerbyniol oherwydd y byddai rhoi trwydded yn rhoi'r fath berson mewn swydd gyfrifol unigryw. Cyfrifoldeb hollbwysig awdurdod trwyddedu yw diogelu'r cyhoedd, nid cynnig cyfleoedd cyflogaeth.
- 4.3 Disgwylir i drwyddedeion ymddwyn yn briodol ac yn broffesiynol ar bob adeg, boed hynny yn ystod eu gwaith neu fel arall. Dylai trwyddedeion fod yn gwrtais, osgoi gwrthdaro, ymatal rhag sarhau a pheidio â dangos rhagfarn mewn unrhyw ffordd. Ni ddylai trwyddedeion, mewn unrhyw amgylchiadau, gymryd y gyfraith i'w dwylo eu hunain. Disgwylir i drwyddedeion weithredu gydag uniondeb ac ymddwyn mewn modd sy'n briodol o ystyried yr ymddiriedaeth a roddir ynddynt.

5. Canllawiau ar gyfer Asesu

- 5.1 Ceir 5 math o drwydded: cerbyd hacni; cerbyd llogi preifat; gyrrwr cerbyd hacni; gyrrwr llogi preifat (mae'r awdurdod hwn yn defnyddio bathodyn deuol i yrrwr sy'n caniatáu iddynt yrru cerbyd llogi preifat a cherbyd hacni); a gweithredwr llogi preifat. Mae gan yr awdurdod y disgrisiwn i roi, dirymu ac atal unrhyw drwydded.
- 5.2 Os yw'r awdurdod o'r farn nad yw atal na dirymu trwydded yn briodol, bydd yn ystyried rhoi rhybudd ysgrifenedig y gellir ei ystyried wrth edrych ar ymddygiad yn y dyfodol.
- 5.3 Ceir rhoi rhybuddion ar y lefelau canlynol: rhybudd ysgrifenedig cyntaf, ail rybudd ysgrifenedig, rhybudd ysgrifenedig terfynol. Nid yw rhybudd ysgrifenedig a roddir yn cyfyngu ar ddisgrisiwn yr awdurdod i roi sancsiynau mwy difrifol os yw amgylchiadau yr achos yn galw am hyn. Bydd rhybuddion yn aros ar gofnod deiliad y drwydded am gyfnod o 3 blynedd.
- 5.4 Ni ellir rhoi trwydded i yrrwyr a gweithredwyr oni bai bod yr awdurdod yn fodlon eu bod yn "addas ac yn briodol" i ddal y drwydded (gweler Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976, a51 ac a59 ar gyfer gyrrwyr; a55 ar gyfer gweithredwyr).
- 5.5 Nid oes meini prawf statudol ar gyfer trwyddedau cerbydau, felly mae gan yr awdurdod ddisgrisiwn llwyr dros p'un ai a fyddai'n rhoi trwydded cerbyd hacni neu berchennog llogi preifat.
- 5.6 Wrth bennu p'un a yw ymgeisydd yn berson addas a phriodol, mae gan yr awdurdod trwyddedu yr hawl i ystyried pob mater yn ymwneud â'r ymgeisydd neu'r trwyddedai hwnnw. Nid ddim ond ar ymddygiad y person hwnnw wrth iddo weithio yn y fasnach cerbydau hacni neu logi preifat maent yn edrych. Mae'r ystyriaeth hon yn llawer ehangach nag euogfarnau troseddol neu dystiolaeth arall o ymddygiad annerbyniol, a chaiff cymeriad cyfan yr unigolyn ei ystyried. Gall hyn gynnwys, ond nid yw'n gyfyngedig i, ymddygiad a chymeriad yr unigolyn.
- 5.7 Caiff euogfarnau am gynllwynio neu ymgais i gynllwynio eu hystyried yn euogfarnau am y drosedd wirioneddol. Ystyrir rhybudd yn yr union un modd ag euogfarn. Caiff cosbau penodedig a datrysiadau cymunedol eu hystyried hefyd yn yr un ffordd ag euogfarn.
- 5.8 Mae'n bwysig cydnabod y gellir ystyried materion nad ydynt wedi arwain at euogfarn (boed hynny oherwydd rhyddfarn, euogfarn wedi ei dirymu, penderfyniad i beidio ag erlyn neu ymchwiliad sydd wrthi'n cael ei gynnal pan fydd unigolyn wedi ei rhyddhau ar fechnïaeth) gan yr awdurdod trwyddedu. Hefyd, caiff cwynion na chafodd yr heddlu ei gynnwys ynddynt eu hystyried.
- 5.9 Yn yr achos unrhyw ymgeisydd sydd wedi ei gyhuddo o unrhyw drosedd ac yn aros am dreial, gellir gohirio'r penderfyniad nes y bydd y treial wedi ei gwblhau neu'r cyhuddiadau wedi eu tynnu'n ôl. Pan fo trwyddedai presennol wedi ei gyhuddo, ar yr

awdurdod trwyddedu bydd y penderfyniad o ran pa gamau i'w cymryd o ystyried y canllawiau hyn.

- 5.10 Ym mhob achos, bydd yr awdurdod trwyddedu yn ystyried yr euogfarn neu'r ymddygiad dan sylw a pha mor ddifrifol yw hwn, a gwneir penderfyniad ar bob un achos ar ei rinwedd ei hun, a chan ystyried y canllawiau hyn.
- 5.11 Caiff unrhyw droseddau a gyflawnwyd, neu unrhyw ymddygiad annerbyniol a adroddir wrth yrru cerbyd hacni neu gerbyd llogi preifat, yn berthnasol i'r defnydd o'r cerbyd hacni neu'r cerbyd llogi preifat, neu mewn cysylltiad â gweithredwr cerbyd llogi preifat eu hystyried yn nodweddion gwaethybol, ac ni ystyrir y ffaith nad yw unrhyw droseddau eraill yn gysylltiedig â'r fasnach cerbyd hacni na cherbyd llogi preifat yn ffactor lliniarol.
- 5.12 Gan y bydd yr awdurdod trwyddedu yn edrych ar yr unigolyn yn ei gyfanrwydd, mewn llawer o achosion ni chaiff y cais ei benderfynu yn ôl cyfnod penodol na'r amser sydd wedi mynd yn dilyn euogfarn neu gwblhau dedfryd. Mae cyfnodau amser perthnasol ac yn cael eu hystyried yn bwysig, ond nid ydynt yr unig ffactor penderfynol.
- 5.13 Yn ogystal â natur y tramgwydd neu ymddygiad arall, bydd nifer y materion a'r cyfnod y'u cyflawnwyd drosto hefyd yn cael eu hystyried. Mae'n debygol y bydd patrymau o ymddygiad annerbyniol neu droseddol yn achosi mwy o bryder na digwyddiadau un tro gan y gall patrymau o'r fath ddangos tueddiad i ddangos ymddygiad o'r fath neu droseddu.
- 5.14 Ni fydd gan y rhan fwyaf o ymgeiswyr a thrwyddedeion unrhyw euogfarnau ac wrth gwrs dyna'r sefyllfa ddelfrydol. Mewn cysylltiad â phobl eraill, derbynnir bod y bodau dynol yn gwneud camgymeriadau ac yn methu o ran ymddygiad am amrywiaeth o resymau, a derbynnir hefyd fod llawer yn dysgu o brofiad ac ni fyddant yn cyflawni troseddau eraill. Yn gyfatebol, mewn llawer o achosion, ni fyddai euogfarn unigol, yn arbennig os yw wedi digwydd peth amser yn ôl, yn atal i drwydded rhag cael ei hadnewyddi.
- 5.15 Os rhoddir trwydded, mae hefyd yn bwysig cydnabod y bydd gofyniad parhaus i'r trwyddedai gynnal ei ddiogelwch a'i addasrwydd. Mae gan yr awdurdod trwyddedu bwerau i gymryd camau yn erbyn deiliad pob math o drwyddedau (gyrrwr, cerbyd a gweithredwr) ac mae'n rhaid deall y bydd unrhyw euogfarnau neu gamau eraill ar ran y trwyddedai a fyddai wedi ei atal rhag cael trwydded ar gais cychwynnol yn arwain at ddiddymu'r drwydded.
- 5.16 Bydd unrhyw anonestrwydd gan unrhyw ymgeisydd neu rywun ar ran yr ymgeisydd y darganfyddir iddo ddigwydd mewn unrhyw ran o'r broses ymgeisio (e.e. methu datgan euogfarnau, enwau neu gyfeiriadau ffug, cyfeiriadau ffug) yn arwain at wrthod trwydded neu, os ydyw wedi'i rhoi eisoes, ei diddymu a gallai arwain at erlyniad.
- 5.17 Gan fod yr effaith uniongyrchol ar y cyhoedd yn amrywio gan ddibynnu ar y math o drwydded y gwnaed cais amdano, mae angen ystyried effaith tramgwyddau penodol

ar y trwyddedau hynny ar wahân. Fodd bynnag, mae nifer o brif ystyriaethau a fydd yn berthnasol ym mhob amgylchiad.

- 5.18 Yn gyffredinol, pan fo mwy nag un euogfarn gan rywun, bydd hyn yn codi cwestiynau difrifol am ddiogelwch ac addasrwydd y person hwnnw. Mae'r awdurdod trwyddedu'n chwilio am unigolion diogel ac addas, ac unwaith y sylwir ar batrwm neu dueddiad i ad-droseddu, ni chaiff trwydded ei rhoi neu'i hadnewyddu.
- 5.19 Os caiff ymgeisydd/trwyddedai ei farnu'n euog o dramgwydd na nodir yn y canllawiau hyn, bydd yr awdurdod trwyddedu'n ystyried yr euogfarn honno ac yn defnyddio'r canllawiau hyn i gael syniad o'r weithdrefn i'w defnyddio.
- 5.20 Nid yw'r canllawiau hyn yn disodli dyletswydd yr awdurdod trwyddedu i wrthod rhoi trwydded os nad yw'n fodlon bod yr ymgeisydd neu'r trwyddedai'n berson addas a phriodol. Os ceir sefyllfa nad ymdrinnir â hi yn y canllawiau hyn, bydd rhaid i'r awdurdod ystyried y mater yn unol â'r egwyddorion cyntaf ac asesu addasrwydd a phriodoldeb yr unigolyn.

Gyrwyr

- 5.21 Gan fod y meini prawf ar gyfer penderfynu a ddylid rhoi neu gadw trwydded yrrwr cerbyd hacni yn achos unigolyn yn union yr un peth â'r meini prawf ar gyfer trwydded yrrwr llogi preifat, caiff y ddwy eu hystyried gyda'i gilydd.
- 5.22 Mae gan yrrwr gyfrifoldeb uniongyrchol am ei deithwyr, cyfrifoldeb uniongyrchol am ddiogelwch defnyddwyr eraill y ffordd a rheolaeth sylweddol ar deithwyr sydd yn y cerbyd. Oherwydd y gallai'r teithwyr hynny fod ar eu pennau eu hunain a gallent hefyd fod yn agored i niwed, bydd unrhyw euogfarnau neu achosion o ymddygiad annerbyniol yn y gorffennol yn milwrio yn erbyn rhoi neu gadw trwydded.
- 5.23 Fel y nodir uchod, os oes gan ymgeisydd fwy nag un euogfarn sy'n dangos patrwm neu dueddiad, ni waeth faint o amser sydd wedi mynd heibio, bydd angen rhoi ystyriaeth ddifrifol i'r cwestiwn a yw'n berson addas a phriodol.
- 5.24 O ran euogfarnau untro, dylai'r cyfnodau amser canlynol fynd heibio ar ôl cwblhau'r ddedfryd (neu ddyddiad yr euogfarn os rhoddwyd dirwy) cyn rhoi trwydded.

Troseddau sy'n arwain at farwolaeth

- 5.25 Os yw ymgeisydd neu trwyddedai wedi cael ei farnu'n euog o drosedd a achosodd farwolaeth person arall neu y bwriedid iddo achosi marwolaeth neu anaf difrifol i berson arall, ni chaiff ei drwyddedu.

Cam-fanteisio

- 5.26 Os yw ymgeisydd neu trwyddedai wedi'i farnu'n euog o drosedd sy'n cynnwys, yn ymwneud â neu'n gysylltiedig â cham-drin, cam-fanteisio neu gamddefnyddio

unigolyn arall, ni waeth a oedd y dioddefwr neu'r dioddefwyr yn oedolion neu'n blant, ni chaiff ei drwyddedu. Mae hyn yn cynnwys caethwasiaeth, camfanteisio'n rhywiol ar blant, meithrin perthnasau amhriodol ar-lein, a cham-drin seicolegol, emosiynol neu ariannol, ond nid rhestr gynhwysfawr yw hon.

Tramgwyddau treisgar

- 5.27 Os yw ymgeisydd wedi'i farnu'n euog o dramgwydd treisgar, neu ei fod yn ymwneud ag unrhyw dramgwydd treisgar, ni roddir trwydded tan o leiaf 10 mlynedd ar ôl cwblhau unrhyw ddedfryd a roddwyd.

Meddu ar arf

- 5.28 Os yw ymgeisydd wedi'i farnu'n euog o feddu ar arf neu unrhyw dramgwydd arall sy'n ymwneud ag arf, ni roddir trwydded tan o leiaf 7 mlynedd ar ôl cwblhau unrhyw ddedfryd a roddwyd.

Tramgwyddau rhyw ac anwedduster

- 5.29 Os yw ymgeisydd wedi'i farnu'n euog o unrhyw dramgwydd sy'n ymwneud neu sy'n gysylltiedig â gweithgarwch rhywiol anghyfreithlon neu unrhyw fath o anwedduster, ni chaiff trwydded ei rhoi.
- 5.30 Yn ogystal â'r uchod, ni fydd yr awdurdod trwyddedu'n rhoi trwydded i unrhyw ymgeisydd sydd ar y Gofrestr Troseddwyr Rhywiol neu unrhyw restr 'waharddedig'.

Anonstrwydd

- 5.31 Os yw ymgeisydd wedi'i farnu'n euog o unrhyw dramgwydd anonstrwydd, neu unrhyw dramgwyddau y mae anonstrwydd yn elfen ohonynt, ni roddir trwydded tan o leiaf 7 mlynedd ar ôl cwblhau unrhyw ddedfryd a roddwyd.

Cyffuriau

- 5.32 Os yw ymgeisydd wedi'i farnu'n euog o gyflenwi cyffuriau, neu feddu gyda'r bwriad i gyflenwi neu sy'n ymwneud â chyflenwi cyffuriau neu feddu gyda'r bwriad i gyflenwi, ni roddir trwydded tan o leiaf 10 mlynedd ar ôl cwblhau unrhyw ddedfryd a roddwyd.
- 5.33 Os yw ymgeisydd wedi'i farnu'n euog o feddu ar gyffuriau neu dramgwydd sy'n ymwneud â meddu ar gyffuriau, ni roddir trwydded tan o leiaf 5 mlynedd ar ôl cwblhau unrhyw ddedfryd a roddwyd. Dan yr amgylchiadau hyn, bydd rhaid hefyd i ymgeisydd gael prawf cyffuriau ar ei draul ei hun er mwyn dangos nad yw'n defnyddio cyffuriau rheoledig.

Gwahaniaethu

- 5.34 Os yw ymgeisydd wedi'i farnu'n euog o dramgwydd sy'n ymwneud neu sy'n gysylltiedig â gwahaniaethu o unrhyw fath, ni roddir trwydded tan o leiaf 7 mlynedd ar ôl cwblhau unrhyw ddedfryd a roddwyd.

Euogfarnau gyrru

- 5.35 Gyrrwyr proffesiynol yw gyrrwyr cerbydau hacni a llogi preifat sy'n gyfrifol am gludo'r cyhoedd. Mae unrhyw euogfarn foduro yn dangos diffyg proffesiynoldeb a chaiff ei hystyried o ddifrif. Derbynnir y gellir cyflawni tramgwyddau'n anfwriadol, ac ni fyddai mân dramgwydd untro yn atal rhoi trwydded neu efallai na fyddai'n arwain at weithredu yn erbyn trwydded gyfredol. Mae euogfarnau dilynol yn atgyfnerthu'r ffaith nad yw'r trwyddedai'n cymryd ei gyfrifoldebau proffesiynol o ddifrif ac felly nad yw'n berson diogel ac addas i roi trwydded iddo nac ei gadw.

Yfed a gyrru/gyrru dan ddylanwad cyffuriau/defnyddio ffôn symudol neu declyn llaw wrth yrru

- 5.36 Os yw ymgeisydd wedi'i farnu'n euog o yfed a gyrru neu yrru dan ddylanwad cyffuriau, ni roddir trwydded tan o leiaf 7 mlynedd ar ôl cwblhau unrhyw ddedfryd neu waharddiad gyrru a roddwyd. Dan yr amgylchiadau hyn, bydd rhaid hefyd i ymgeisydd gael prawf cyffuriau ar ei draul ei hun er mwyn dangos nad yw'n defnyddio cyffuriau rheoledig.
- 5.37 Os yw ymgeisydd wedi'i farnu'n euog o ddefnyddio ffôn symudol a ddelir yn y llaw neu declyn llaw wrth yrru, ni roddir trwydded tan o leiaf 5 mlynedd ar ôl yr euogfarn neu i unrhyw ddedfryd neu waharddiad gyrru ddod i ben, p'un bynnag yw'r hwyraf.

Tramgwyddau gyrru eraill

- 5.38 Mân dramgwydd traffig neu gerbyd yw un lle na chaiff unrhyw ei ladd ond sy'n ymwneud â gyrru dan ddylanwad alcohol neu gyffuriau, neu yrru wrth ddefnyddio ffôn symudol ac nad yw wedi achosi anaf i unrhyw berson na difrod i unrhyw eiddo (gan gynnwys cerbydau). Os oes gan ymgeisydd 7 neu fwy o bwyntiau ar ei drwydded DVLA oherwydd mân dramgwyddau traffig neu dramgwyddau tebyg, ni roddir trwydded tan o leiaf 5 mlynedd ar ôl cwblhau unrhyw ddedfryd a roddwyd.
- 5.39 Tramgwydd traffig neu gerbyd mawr yw un nad ymdrinnir ag ef uchod a hefyd unrhyw dramgwydd a achosodd anaf i unrhyw berson neu ddifrod i unrhyw eiddo (gan gynnwys cerbydau). Mae hefyd yn cynnwys gyrru heb yswiriant neu unrhyw dramgwydd sy'n gysylltiedig ag yswiriant moduro. Os yw ymgeisydd wedi'i farnu'n euog o dramgwydd traffig mawr neu dramgwydd tebyg, ni roddir trwydded tan o leiaf 7 mlynedd ar ôl cwblhau unrhyw ddedfryd a roddwyd.

Tramgwyddau cerbydau hacni a llogi preifat

- 5.40 Os yw ymgeisydd wedi'i farnu'n euog o dramgwydd sy'n ymwneud neu sy'n gysylltiedig â cherbydau hacni neu logi preifat (ac eithrio defnyddio cerbydau), ni roddir trwydded tan o leiaf 7 mlynedd ar ôl cwblhau unrhyw ddedfryd a roddwyd.

Tramgwyddau defnydd cerbyd

- 5.41 Os yw ymgeisydd wedi'i farnu'n euog o dramgwydd a oedd yn ymwneud neu'n gysylltiedig â'r defnydd o gerbyd (gan gynnwys cerbydau hacni a cherbydau llogi preifat), ni roddir trwydded tan o leiaf 7 mlynedd ar ôl cwblhau unrhyw ddedfryd a roddwyd.

Gweithredwyr Llogi Preifat

- 5.42 Nid oes gan weithredwr llogi preifat ("gweithredwr") gyfrifoldeb uniongyrchol am ddiogelwch teithwyr, defnyddwyr eraill y ffordd na chysylltiad uniongyrchol â theithwyr sydd yn y cerbyd llogi preifat (oni bai ei fod wedi'i drwyddedu hefyd fel gyrrwr llogi preifat). Fodd bynnag, wrth gyflawni ei ddyletswyddau mae'n cael ac yn dal cryn dipyn o wybodaeth bersonol a phreifat am ei deithwyr y mae'n rhaid i hon gael ei thrin yn gyfrinachol heb iddi gael ei datgelu i bobl eraill na chael ei defnyddio gan y gweithredwr neu ei staff at ddibenion troseddol neu ddibenion annerbyniol eraill.
- 5.43 Fel y nodir uchod, os oes gan ymgeisydd fwy nag un euogfarn, bydd angen rhoi ystyriaeth ddifrifol i'r cwestiwn a yw'n berson addas a phriodol.
- 5.44 Rhaid i weithredwyr sicrhau bod unrhyw staff a ddefnyddir yn y busnes (boed yn gyflogeion neu'n gonacontractwyr annibynnol) ac sy'n gallu cael hyd i unrhyw wybodaeth fel y disgrifiwyd uchod yn cyrraedd yr un safonau â'r gweithredwr ei hun. Gellir gwneud hyn trwy'r gweithredwr yn ei gwneud yn ofynnol i'r aelod unigol o staff gael tystysgrif GDG sylfaenol. Os darganfyddir nad yw gweithredwr yn cynnal y safonau gofynnol a'i fod yn defnyddio staff nad ydynt yn bodloni meini prawf cyffredinol yr awdurdod trwyddedu, caiff trwydded y gweithredwr ei diddymu.
- 5.45 Gan fod ymddiriedaeth a hyder y cyhoedd yn niogelwch ac uniondeb cyffredinol y system llogi preifat yn hollbwysig, bydd yr un safonau'n cael eu gosod i weithredwyr ag i yrwyr, fel yr amlinellwyd uchod.

Perchnogion Cerbydau

- 5.46 Mae gan berchnogion cerbydau (cerbydau hacni a cherbydau llogi preifat) ddau brif gyfrifoldeb.
- 5.47 Yn gyntaf, mae'n rhaid iddynt sicrhau bod y cerbyd yn cael ei gynnal i safon dderbyniol ar bob adeg. Yn ail, rhaid iddynt sicrhau na chaiff y cerbyd ei ddefnyddio at ddibenion anghyfreithlon nac anghyfreithiol.

- 5.48 Fel y nodir uchod, pan fo gan ymgeisydd fwy nag un euogfarn, bydd angen rhoi ystyriaeth ddifrifol i'r cwestiwn a yw'n berson addas a phriodol i gael neu gadw trwydded gerbyd.
- 5.49 Gan fod ymddiriedaeth a hyder y cyhoedd yn niogelwch ac uniondeb cyffredinol y system llogi preifat yn hollbwysig, bydd yr un safonau'n cael eu gosod i berchnogion ag i yrwyr, fel yr amlinellwyd uchod.